

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
директор Інституту,
доктор юридичних наук,
професор, академік НАПрН
України



Орлюк О.П.

«*Орлюк*» 20 *17* р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КОМІСІЮ З ЕТИКИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ НАПрН УКРАЇНИ**

Затверджено рішенням вченої ради НДІ
інтелектуальної власності НАПрН України
28 листопада 2017 р. (Протокол № 10)

Введено в дію наказом директора Інституту
від 01 грудня 2017 р. № 117/3-ЕК

Київ-2017

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Комісію з етики Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України (далі - Положення) регулює питання діяльності та визначає основні завдання, права, обов'язки, повноваження та склад Комісії з етики Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України (далі - Комісія з етики), взаємодію з учасниками освітнього процесу та структурними підрозділами Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України (далі - Інститут).

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Статуту Інституту, Положення про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України та Етичного кодексу Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України.

1.3. Комісія з етики є колегіальним консультативним органом, метою діяльності якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів та розв'язанню етичних конфліктів між членами Інститутської спільноти, яка створена на виконання пп 5.5- 5.6 Положення про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України.

1.4. У своїй діяльності Комісія з етики керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншим законодавством України, Статутом Інституту, внутрішніми документами Інституту, цим Положенням, Положенням про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України, Етичного кодексу Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ КОМІСІЇ З ЕТИКИ

2.1. Основними завданнями Комісії з етики є:

1) сприяти розвиткові партнерських відносин та зміцненню довіри між учасниками науково-дослідної та освітньої діяльності, консолідації Інститутської спільноти;

2) здійснювати моніторинг дотримання членами Інститутської спільноти етичних норм поведінки, встановлених Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та Положенням про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;

3) забезпечувати розгляд та аналіз ситуацій, пов'язаних з порушенням норм етичних стандартів унаслідок конфлікту інтересів;

4) надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів Інститутської спільноти та рекомендації щодо реагування на порушення норм Положення про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;

5) сприяти формуванню єдиної організаційної культури та високих морально- етичних якостей учасників освітнього процесу, їх повсякденної етичної поведінки;

6) налагоджувати діалог і досягнення згоди між сторонами конфлікту шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних морально-етичних ситуацій;

7) сприяти розв'язанню етичних конфліктів між учасниками освітнього процесу в Інституті, вирішувати конфліктні ситуації конструктивно, в атмосфері взаєморозуміння та поваги, предметно та справедливо;

8) виступати колективним консультантом в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності та щодо дій, які можуть призвести до порушень Положення про академічну доброчесність та Етичного кодексу Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;

9) представляти Інститут у зовнішніх відносинах з питань етичної поведінки та виконання Положення про академічну доброчесність та Етичного кодексу Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;

10) надавати рекомендації щодо покращення морально-психологічного клімату в трудовому колективі, культури поведінки членів інститутської спільноти та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів;

11) ініціювати зміни і доповнення до Положення про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України та цього Положення.

3. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КОМІСІЇ З ЕТИКИ

3.1. Комісія з етики включає осіб, що користуються беззаперечним моральним авторитетом в колективі Інституту, володіють необхідними особистісними якостями, соціальним та академічним досвідом для здійснення моніторингу за дотриманням членами Інститутської спільноти Положення про академічну доброчесність та Етичного кодексу Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України.

3.2. Комісія з етики створюється у загальній кількості не менше 3 осіб. До складу Комісії з етики можуть включатися, в тому числі, представники науково-педагогічних працівників, адміністративною персоналу, здобувачів вищої освіти.

Кандидатури до складу Комісії з етики з числа здобувачів вищої освіти пропонуються на загальних зборах здобувачів вищої освіти.

3.3. Склад Комісії з етики призначається директором Інституту терміном на 5 років. Одна й та сама особа не може бути членом Комісії з етики більше ніж два терміни підряд.

Після завершення терміну повноважень Комісія з етики продовжує виконувати покладені на неї обов'язки до призначення нового складу Комісії з етики.

3.4. Голова Комісії з етики, його заступник та секретар Комісії з етики обираються на першому засіданні Комісії з етики з числа її членів шляхом голосування простою більшістю голосів.

3.5. Членство в Комісії з етики припиняється у таких випадках:

1) подання заяви членом Комісії з етики про складення повноважень за власним бажанням;

2) систематичне невиконання обов'язків члена Комісії з етики чи порушення ним Положення про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;

3) припинення трудових відносин з Інститутом чи відрахування зі складу здобувачів вищої освіти.

3.6. Рішення про припинення членства в Комісії з етики внаслідок систематичного невиконання членом Комісії з етики своїх обов'язків чи порушення ним Положення про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України приймається Комісією з етики за поданням Голови Комісії з етики. Рішення вважається прийнятим, якщо його підтримало не менше двох третин від загального складу Комісії з етики.

3.7. У разі дострокового припинення особою членства в Комісії з етики, Комісія з етики має право визначити кандидатуру із кола членів Інститутської спільноти та обрати її до складу Комісії з етики шляхом голосування.

3.8. Члени Комісії з етики не можуть делегувати свої повноваження іншим особам.

3.9. Члени Комісії з етики здійснюють свою діяльність на громадських засадах. За кожним членом Комісії з етики визнається право не брати участь у розгляді конфліктного випадку за умови існування обставин, що можуть поставити під сумнів його незаангажованість у конкретній справі.

4. ПОВНОВАЖЕННЯ КОМІСІЇ З ЕТИКИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЇЇ РОБОТИ

4.1. Повноваження Комісії з етики полягають у сприянні розв'язанню етичних конфліктів між учасниками освітнього процесу в Інституті у сфері академічної (освітнянської, Інститутської, службової) етики за умови відсутності у діянні особи (осіб), сторони та/або сторін конфлікту порушень норм права, але містять наявність порушень норм етики і доброчесності, що викликає громадський осуд.

В той же час, як будь-яке суб'єктивне судження, будь-яке рішення Комісії щодо визначення поведінки учасника науково-дослідного та освітнього процесу як неетичної матиме певний відсоток умовності.

4.2. Комісія з етики має повноваження одержувати та розглядати скарги (заяви, звернення, службові записки тощо) щодо інциденту (конфлікту) та/або порушень норм етики і доброчесності, які надійшли на поштову/електронну адресу Інституту і скеровані директором до розгляду на Комісії з етики та/або надійшли безпосередньо до Комісії з етики (Голови Комісії з етики).

Реєстрація поданих заяв здійснюється у системі діловодства Інституту та секретарем Комісії з етики.

4.3. Скарги (заяви, звернення, службові записки тощо) подаються в письмовій формі та мають містити дані заявника: ім'я, прізвище, місце роботи (посада, структурний підрозділ), місце навчання (курс, група), адреса, контактні дані, опис конфлікту та/або дії, що оскаржується та особистий підпис особи заявника. Анонімні заяви чи такі, що не відповідають вказаним вимогам, не розглядаються.

4.4. Сторона та/або сторони конфлікту мають право:

- 2) ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення етики, подавати до них зауваження;
- 3) особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від цього, брати участь у дослідженні доказів порушення;
- 4) знати про дату, час і місце засідання, бути присутніми під час обговорення питання про встановлення факту порушення етики.

4.5. На засідання Комісії з етики запрошуються заявник та/або усі сторони конфлікту. Після надходження заяви секретар Комісії з етики повідомляє сторону конфлікту про дату, місце та час проведення засідання Комісії з етики (на електронну/поштову адресу та/або вручення заявнику (стороні та/або сторонам) рішення комісії щодо призначення засідання комісії з розгляду заяви особисто під підпис або іншим зручним шляхом).

4.6. Якщо Комісія з етики приймає рішення про те, що питання, яке міститься в заяві, виходить за межі її компетенції та не підлягає розгляду або не відповідає цілям діяльності Комісії з етики, заявник та/або сторона конфлікту має бути про це повідомлений у письмовій формі в найкоротший строк із роз'ясненням причин відмови.

4.7. Для здійснення своїх повноважень Комісія з етики має право одержувати від усіх учасників науково-дослідного та освітнього процесу, структурних підрозділів Інституту інформацію та документи щодо проблемного питання, у разі потреби запитувати додаткові матеріали.

4.8. Для вирішення окремих питань Комісія з етики може звертатися з метою консультацій до відповідних фахівців інших установ, організацій та закладів.

4.9. Комісія з етики проводить інформаційну роботу щодо популяризації морально-етичних цінностей, принципів та стандартів, надає консультації здобувачам вищої освіти та працівникам, які мають сумніви або непевність щодо того, що їх дії або бездіяльність можуть порушити Положення про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України.

4.10. Формою роботи Комісії з етики є засідання, які скликаються Головою Комісії з етики або на вимогу її членів.

4.11. Інформація про час, місце і порядок денний чергового засідання надається секретарем Комісії з етики усім її членам не пізніше, ніж за 5 днів до засідання. Порядок денний та супровідні документи розсилаються на електронні адреси усім членам Комісії з етики.

4.12. Засідання Комісії з етики правомочне, якщо в ньому бере участь не менше 2/3 її складу. Рішення Комісії з етики з кожного питання порядку денного приймаються відкритим голосуванням простою більшістю голосів її членів, присутніх на засіданні. При рівній кількості голосів голос Голови Комісії з етики є ухвальним.

4.13. Засідання Комісії з етики веде її Голова, який підписує протоколи, рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник.

Ведення протоколів засідань, технічну підготовку матеріалів до розгляду на засіданні, оформлення інших документів здійснює секретар Комісії з етики.

4.14. Порядок денний засідань Комісії з етики формується Головою Комісії з етики. Обов'язковому розгляду підлягають заяви про порушення норм академічної етики. Рішення Комісії з етики оформляється протоколом, який підписують Голова та секретар Комісії з етики.

4.15. Комісія з етики зберігає документи, що стосуються її діяльності протягом 5 років.

4.16. Комісія з етики щорічно інформує про свою роботу Вчену раду Інституту.

5. РІШЕННЯ КОМІСІЇ З ЕТИКИ

5.1. Рішення Комісії з етики приймаються відкритим голосуванням членів Комісії етики. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість від присутніх на засіданні членів Комісії з етики. Якщо голоси членів Комісії з етики поділилися порівну, голос Голови Комісії з етики є ухвальним.

5.2. Рішення Комісії з етики підписує Голова Комісії з етики. Копії рішень надаються сторонам конфлікту упродовж п'яти робочих днів із дати проведення засідання Комісії з етики, на якому розглядалася відповідна заява шляхом надсилання його на електронну/поштову адресу та/або вручення заявнику (стороні) особисто під підпис.

Рішення Комісії з етики мають рекомендаційний характер. Комісія з етики має право переглянути своє рішення.

5.3. За результатами розгляду скарги (заяви, звернення тощо) та встановлення факту порушення Положення про академічну доброчесність Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України Комісія з етики може рекомендувати директору Інституту застосувати до учасника освітнього процесу в Інституті заходи виховного або дисциплінарного характеру.

5.4. Розгляд конфлікту у Комісії з етики відбувається гласно та відкрито, якщо за вмотивованою вимогою однієї з сторін Комісія з етики не дійде висновку про необхідність дотримання вимог конфіденційності.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення про комісію з етики Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України затверджується та вводиться в дію наказом директора Інституту.

6.2. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться в порядку, встановленому для його прийняття.